

1. Profil SVRR

Posláním Střediska pro výzkum regionálního rozvoje (SVRR) je přispívat svými poznatky k udržitelnému sociálnímu, ekonomickému a environmentálnímu rozvoji měst a regionů. Jsme přesvědčeni, že úkolem regionálních věd a regionálního výzkumu není pouze popis, vysvětlení a prognóza prostorových jevů, ale také aplikace jejich poznatků ve společenské praxi - ve veřejné politice a veřejné správě. Předmětem našeho výzkumného zájmu tak nejsou pouze struktury, procesy a aktéři regionálního a lokálního rozvoje, ale také strategie a nástroje jejich ovlivňování a usměrňování. Usilujeme o pochopení toho, jak instituce jako trh, stát (veřejný sektor) a občanská společnost přispívají k regionálnímu a lokálnímu rozvoji. Jak jej ovlivňují, resp. mohou ovlivňovat.

Snažíme se také formulovat, a k široké veřejné diskusi nabízet, inovativní rozvojové koncepty a strategie, které umožňují městům a regionům adekvátně reagovat na měnící se podmínky makroprostředí. K nejvýznamnějším výzvám, před nimiž dnes města a regiony stojí, patří globalizace, evropská integrace, technologický rozvoj, klimatické a demografické změny a rostoucí konkurence mezi městy a regiony o ekonomické zdroje. V podmínkách znalostní ekonomiky, kam naše společnost směřuje, se dále klíčovým faktorem ekonomického rozvoje (vedle práce a kapitálu) stává kreativita. Výzkum kulturních a kreativních odvětví a jejich přínosů k rozvoji měst a regionů, považujeme za důležitou oblast, na kterou chceme do budoucna zaměřit naše badatelské úsilí.

Využíváme především interdisciplinární přístupy, které dokáží integrovat poznatky nejenom sociálních a ekonomických věd (sociální a kulturní geografie, regionální ekonomie, politologie, sociologie, teorie správy a řízení), ale také věd přírodních (fyzická geografie, ekologie) a technických (architektura, výstavba měst, územní a krajinné plánování), které jsou zasazeny do výkladového rámce regionální a komunální politiky (regional and urban governance) a městského a regionálního plánování (urban and regional planning).

Z metodologického hlediska používáme hlavně induktivní postupy, které vycházejí z empirických výzkumů a zpravidla mají bezprostřední vliv na regionální a komunální politiku. Upřednostňujeme techniky kvalitativní výzkumu jako expertní rozhovory, skupinové diskuse a případové studie.

Snažíme se rozvíjet jak základní, tak i aplikovaný výzkum a poradenství pro obce, města a regiony, o čem svědčí níže uvedený seznam řešených projektů. V duchu „praktického obratu“ v metodologii sociálních věd, přistupujeme k teorii a metodologii regionálního a lokálního rozvoje z pohledu praxe. Naším cílem je vytvářet „teorii praxe“. Jedná se o metodologický posun od tradičních systematizujících přístupů, směrem k většímu pragmatismu a konkrétnímu situačnímu poznání (obrat od makroteorií a makroanalýz k mikroteoriím a mikroanalýzám).

2. Zaměření a nabídka vědecko-výzkumných a poradenských aktivit

Základní a aplikovaný výzkum:

V oblasti základního a aplikovaného výzkumu je naším hlavním cílem lepší porozumění ekonomickému a sociálnímu vývoji a změnám, odehrávajícím se na regionální a lokální úrovni. Výstupem jsou nejenom analýzy, ale také praktická doporučení. Dlouhodobě se zabýváme, resp. do budoucna se chceme zaměřit především na tyto vědecko-výzkumné oblasti:

- výzkum prostorových struktur a procesů na regionální a lokální úrovni (obyvatelstvo, bydlení, osídlení, zemědělství, průmysl, doprava, obchod, služby, cestovní ruch, kultura apod.);
- výzkum měst a regionů z hlediska jejich atraktivity pro bydlení, práci, podnikání a trávení volného času;
- komplexní výzkum pohraničních regionů s důrazem na česko-bavorské a česko-saské pohraničí;

- rozvojové perspektivy malých a středních měst, venkova a periferních oblastí v evropských souvislostech;
- kreativita a kultura v rozvoji měst a regionů na příkladu města Plzně a projektu „Plzeň – hlavní město evropské kultury 2015“;
- inovativní koncepty rozvoje měst a regionů (udržitelný rozvoj, polycentrický rozvoj, regionální konkurenceschopnost, regionální inovační systémy, městský/ regionální marketing, city branding, destinační management, kreativní města, zdravá města apod.);
- výzkum strategického rozvoje měst a regionů (evaluace strategií a nástrojů regionálního a lokálního rozvoje, výzkum strategického vládnutí a plánovací kultury na regionální a lokální úrovni);

Výzkum a poradenství pro potřeby veřejné politiky a veřejné správy:

Pro potřeby veřejné správy všech úrovní, neziskových i podnikatelských organizací, nabízíme následující služby:

- poskytování informací o sociálním a ekonomickém rozvoji (s důrazem na v Plzeňský a Karlovarský kraj);
- zpracování tematických map (podle požadavku zákazníků);
- zpracování odborných posudků (expertíz) různého zaměření;
- návrh, realizace a vyhodnocení empirických výzkumů, výzkumů veřejného mínění a marketingových výzkumů (podle požadavku zákazníků);
- evaluační výzkum rozvojových strategií, programů, opatření a projektů (podle požadavků zákazníků);
- poradenství a pomoc se zpracováním rozvojových strategií a programů různého zaměření;
- zpracování integrovaných (průřezových) rozvojových strategií a programů pro obce, města, mikroregiony, místní akční skupiny, turistické regiony, národní parky a CHKO apod.;
- zpracování sektorových rozvojových koncepcí, strategií, programů se zaměřením na cestovní ruch, maloobchod, bydlení, demografický vývoj apod.;
- zpracování konceptů a projektů přeshraniční spolupráce;
- zpracování koncepcí revitalizace brownfields, středů měst, městských čtvrtí apod.;

3. Doposud řešené projekty

Základní výzkum:

- České pohraničí po Schengenu: území svébytné, oscilační anebo tranzitní? (2009-2012). Grantová agentura Akademie věd ČR. Projekt č. IAA311230901. Ve spolupráci s Univerzitou J.E. Purkyně v Ústí n. Labem a Univerzitou Karlovou v Praze.
- Amenitní migrace jako nová forma specifické globální migrace obyvatel (2007-2010). Grantová agentura ČR. Projekt č. 403/07/0714. Ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích, IAMC, Vysokou školou ekonomickou v Praze a Centrem výzkumu globální změny AV ČR.
- Teorie učících se regionů a její využití v regionálním programování a projektování (2005-2007). Grantová agentura ČR. Projekt č. 402/05/0585. Ve spolupráci s Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou v Ostravě.
- Periferní oblasti Česka jako součást polarizace prostoru v souvislostech evropské integrace (2003-2005). Grantová agentura ČR. Projekt č. 403/03/1369. Ve spolupráci s Univerzitou Karlovou v Praze.

- Exogenní a endogenní faktory regionálního rozvoje: zhodnocení empirických zkušeností a teoretických přístupů k pólům rozvoje (2003-2005). Grantová agentura ČR. Projekt č. 402/03/1143. Ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě.
- Implementace managementu a marketingu do oblasti regionálního rozvoje (2002-2004). Grantová agentura ČR. Projekt č. 402/02/0908. Ve spolupráci s Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou v Ostravě.
- Pracovně podmíněné migrace jako součást mezinárodního (přeshraničního) trhu práce Česka v kontextu evropské integrace. Grantová agentura ČR. Projekt č. 205/02/0321. Spolupráce Sociologického ústavu AV v Ústí nad Labem, Masarykovy univerzity v Brně, Ostravské univerzity v Ostravě a Západočeské univerzity v Plzni.
- Restrukturalizace a inovační aktivity ve starých průmyslových regionech České republiky (1999-2001). Grantová agentura ČR. Projekt č. 402/99/0902. Ve spolupráci s Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou v Ostravě.
- Postavení pohraničí v regionálním rozvoji se zřetelem k zapojení České republiky do evropských struktur (1999-2001). Grantová agentura ČR. Spolupráce Sociologického ústavu AV v Ústí nad Labem, Masarykovy univerzity v Brně, Ostravské univerzity v Ostravě a Západočeské univerzity v Plzni.
- Modelování v regionální ekonomii na příkladu českého příhraničí (1996-1998). Projekt č. 402/96/0707. Grantová agentura ČR.

Aplikovaný výzkum:

- Konkurenceschopnost malých měst v České republice (2007-2011). Projekt č. WD 19-07-1 v rámci programu na podporu výzkumu pro potřeby regionů. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.
- Budoucnost regionálních rozvojových agentur v České republice (2005-2006). Projekt č. WB-15/05 v rámci programu na podporu výzkumu pro potřeby regionů. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Ve spolupráci s Ostravskou univerzitou a Vysokou školou evropských a regionálních studií o.p.s. v Českých Budějovicích.
- Marketingový management obcí, měst a regionů (2005-2006). Projekt č. WB-22/05 v rámci programu na podporu výzkumu pro potřeby regionů. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Ve spolupráci s Ostravskou univerzitou v Ostravě.
- Regionální management jako cesta k udržitelnému rozvoji venkovských regionů (2004-2006). Projekt č. WB-16/04 v rámci programu na podporu výzkumu pro potřeby regionů. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Ve spolupráci s UrbioProjektem Plzeň a Vysokou školou evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích.
- Revitalizace a rozvoj těžbou postižených regionů v Evropě (Rehabilitation and Development in European Mining Regions) (2004-2006). Projekt EU v rámci INTERREG III B CADSES. Code 3B054. Ve spolupráci s Institutem pro ekologický prostorový rozvoj v Drážďanech (nositel) a dalšími cca 40 organizacemi a institucemi.
- Transnacionální vědecká kooperace. Městský marketing jako inovační strategie měst ve střední a východní Evropě. Modelový příklad pro učící se instituce a regiony. Spolupráce univerzit a magistrátů měst Plzeň – Pécs – Maribor – Bratislava a Bayreuth (1998-2000). Mezinárodní projekt financovaný z prostředků programu EU INTERREGN II C (č. 96/C200/07) a Bavorskou státní kancelář.
- Role pohraničí České republiky a význam hospodářské a politické spolupráce se sousedními zeměmi při integraci České republiky do Evropské unie (1998-1999). Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Spolupráce Sociologického ústavu Akademie věd ČR v Ústí nad Labem, Masarykovy univerzity v Brně, Ostravské univerzity v Ostravě a Západočeské univerzity v Plzni.

Strategické dokumenty, rozvojové studie a výzkum pro potřeby měst a regionů (výběr):

- Strategie rozvoje města Sušice (2005). Na zakázku města Sušice.
- Program rozvoje města Stříbra (2004-2005). Na zakázku města Stříbra.
- Strategie obsazení Průmyslového parku Cheb (2003). Na zakázku Města Chebu.
- Studie tvorby a využití krajiny v koridoru projektu „Trasa hornictví“ (vymezeného městy Nejdek, Chodov, Horní Slavkov) (2002-2003). Projekt PHARE CBC č. CZ9914/0202/0036 na zakázku Města Chodova.
- Program rozvoje cestovního ruchu a lázeňství v Karlovarském kraji (2002-2003). Projekt pro Krajský úřad v Karlových Varech, financovaný z prostředků PHARE CBC, Karlovarského kraje a České centrály cestovního ruchu.
- Studie oživení dolní části náměstí Krále Jiřího z Poděbrad v Chebu (2002). Studie na zakázku Města Chebu.
- Strategie mikroregionu Lučina (2002). Ve spolupráci s Regionální rozvojovou agenturou Egrensis. Na zakázku Sdružení obcí Lučina.
- Herausforderungen der EU-Osterweiterung um die Tschechische Republik für die Landesentwicklung in Bayern [Rozšíření EU o Českou republiku – výzva pro zemský rozvoj Bavorska] (2001-2002). Ve spolupráci se Společností pro prostorovou analýzu, regionální politiku a správní praxi v Bayreuthu. Na zakázku pro Bavorské státní ministerstvo zemského rozvoje a otázek životního prostředí.
- Ladem ležící půda v oblastech postižených vysídlením. Případová studie okresu Plzeň-sever (2001-2002). Na zakázku odboru regionálního rozvoje a zemědělství Krajského úřadu Plzeňského kraje.
- Strategie rozvoje města Chebu (2001). Na zakázku města Chebu.
- Program rozvoje Karlovarského kraje (2001). Ve spolupráci s Regionální rozvojovou agenturou Egrensis a Regionální hospodářskou komorou Poohří na zakázku Krajského úřadu Karlovarského kraje.
- Strategie rozvoje města Aše (2000). Na zakázku města Aše.
- Strategie mikroregionu Střed (okres Domažlice) (2000). Ve spolupráci s Regionální rozvojovou agenturou Plzeňského kraje. Na zakázku Sdružení obcí Střed.
- Program rozvoje Plzeňského kraje (2000). Ve spolupráci s Regionální rozvojovou agenturou Plzeňského kraje.
- Strategie regionálního rozvoje okresu Semily (1999). Ve spolupráci s UrbioProjektem Plzeň. Na zakázku Okresního úřadu v Semilech.
- Marketingová studie rozvoje cestovního ruchu v okrese Tachov (1998). Na zakázku odboru regionálního rozvoje Okresního úřadu v Tachově.
- Image města Plzně jako střediska cestovního ruchu (1995). Výzkum na zakázku odboru propagace a tisku Magistrátního úřadu města Plzně.
- Strategie rozvoje města Karlovy Vary (1995). Studie na zakázku pro Město Karlovy Vary.